

2021- yilning yanvar oyida

Qoraqalpog'iston Respublikasida xizmatlar sohasining rivojlanishi

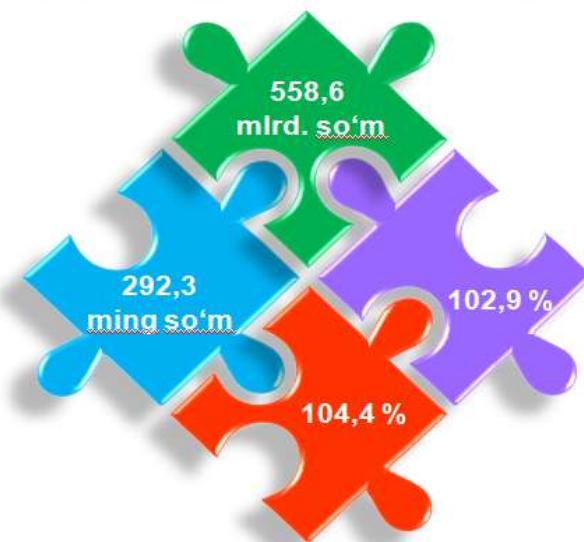
Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejovchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rinn tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlar, shuningdek, notijorat tashkilotlarni qamrab oladi.

2021- yilning yanvar oyida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

**Aholi jon boshiga
ko'rsatilgan
bozor xizmatlari
hajmi**

**Aholi jon boshiga
ko'rsatilgan
bozor xizmatlari
hajmining o'sish
sur'atlari**

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sish sur'atlari

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Xizmatlar sohasi bu - korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xil xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'riladi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2021- yilning yanvar oyida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 558,6 mlrd. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 63,5 mlrd. so'mga oshdi. Taqposlama ekvivalentda o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 104,4 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar – iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiradigan yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayriboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma'lumotlar

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2021- yilning yanvar oyida)

Xizmatlar - jami	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
<i>shu jumladan:</i>	558,6	104,4
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	35,0	111,4
Moliyaviy xizmatlar	117,9	115,3
Transport xizmatlari	129,2	91,2
<i>shu jumladan: avtotransport xizmatlari</i>	79,6	101,5
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	16,8	105,0
Savdo xizmatlari	130,5	101,5
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	16,7	101,0
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	20,8	107,7
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	7,7	101,1
Ijara xizmatlari	22,3	197,4
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	17,4	106,4
Shaxsiy xizmatlar	21,4	101,0
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	8,7	91,6
Boshqa xizmatlar	14,2	99,4

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor
xizmatlarining tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar oyida)**

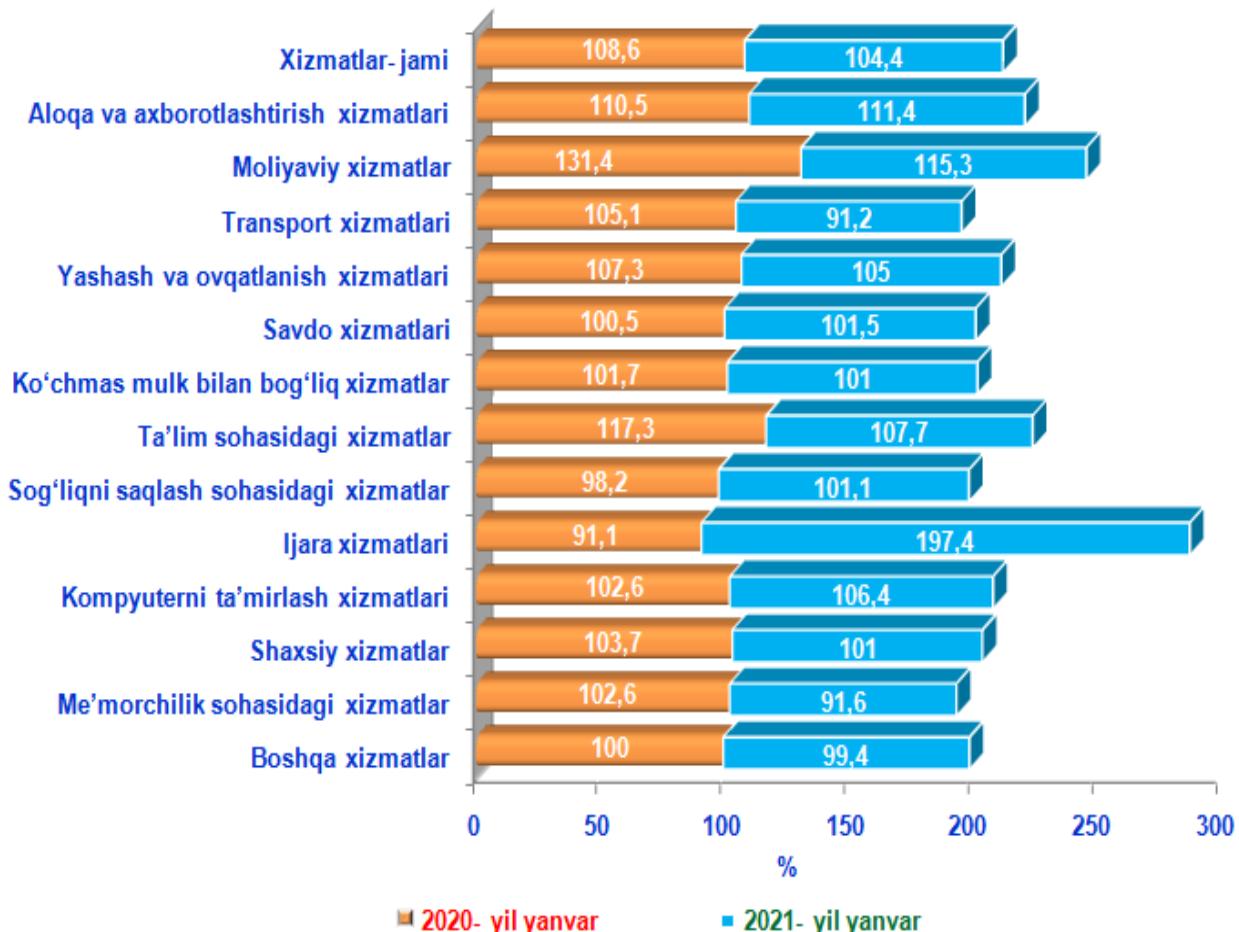

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2021- yilning yanvar oyida ularning ulushi 23,4 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar transport xizmatlari (23,1 %), moliyaviy xizmatlar (21,1 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha (6,3 %) qayd etildi.

Sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'limgan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 1,4 % ni tashkil etdi. Shuningdek, nisbatan yuqori bo'limgan ulush me'morchilik sohasidagi xizmatlar sohasidagi xizmatlar - 1,6 %, boshqa xizmatlar hissasi 2,5 % ga to'g'ri keldi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan
bozor xizmatlarining o'sish sur'atlarini taqqoslanishi**

Yuqori o'sish sur'atlari ijara xizmatlar (97,4 %), moliyaviy xizmatlar (15,3 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (11,4 %), ta'lim sohasidagi xizmatlar (7,7 %), da qayd etildi.

Transport xizmatlari hajmi sezilarli darajada (8,8 % ga) pasayishi qayd etildi. Shu bilan birga, me'morchilik sohasidagi xizmatlar (8,4 % ga), boshqa xizmatlar (0,6 % ga) da pasayish kuzatildi.

Dastlabki ma'lumotlar

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'r'in tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

2021- yilning yanvar oyida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiyligi hajmida savdo xizmatlarining ulushi 23,4 % ni tashkil etib, bu 130,5 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo – bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

**Savdo xizmatlari tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar oyida)**

Avtomobillar
va mototsikllar ulgurji
va chakana savdosidan,
jumladan, ularni ta'mirlash
xizmatlarini qo'shgan holda

Ulgurji savdo xizmatlari
(avtomobillar va
mototsikllar savdosidan
tashqari)

Avtomobillar
va mototsikllar savdosidan
tashqari chakana savdo
bo'yicha xizmatlar

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi 80,0 % iga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 13,3 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 6,7 % ni tashkil etdi.

**Moliyaviy xizmatlar
(2021- yilning yanvar oyida)**

Moliyaviy xizmatlar hajmi 117,9 mlrd. so'mni - tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar oyida moliyaviy xizmatlar hajmi 99,4 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Ularning umumiy xizmatlar hajmidagi ulushi 21,1 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar oyida ularni ulushi 20,1 % ni tashkil etdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan hajmni 18,5 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.

Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 15,3 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar oyida ularni o'sish sur'ati 131,4 % ga yetgan.

Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadiidan haq hisobida ko'ra olinadi.

**Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar oyida)**

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 93,9 % ni tashkil etadi.

Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 3,8 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 2,3 % ni tashkil etadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKTning rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi.

AKTdan faol foydalanish keng qamrovli infratuzilmaga asoslangan bo'lib, u eng zamonaviy uskunalar va texnologiyalar bilan jihozlangan, yuqori kadrlar salohiyatiga ega.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari
(2021- yilning yanvar oyida)**

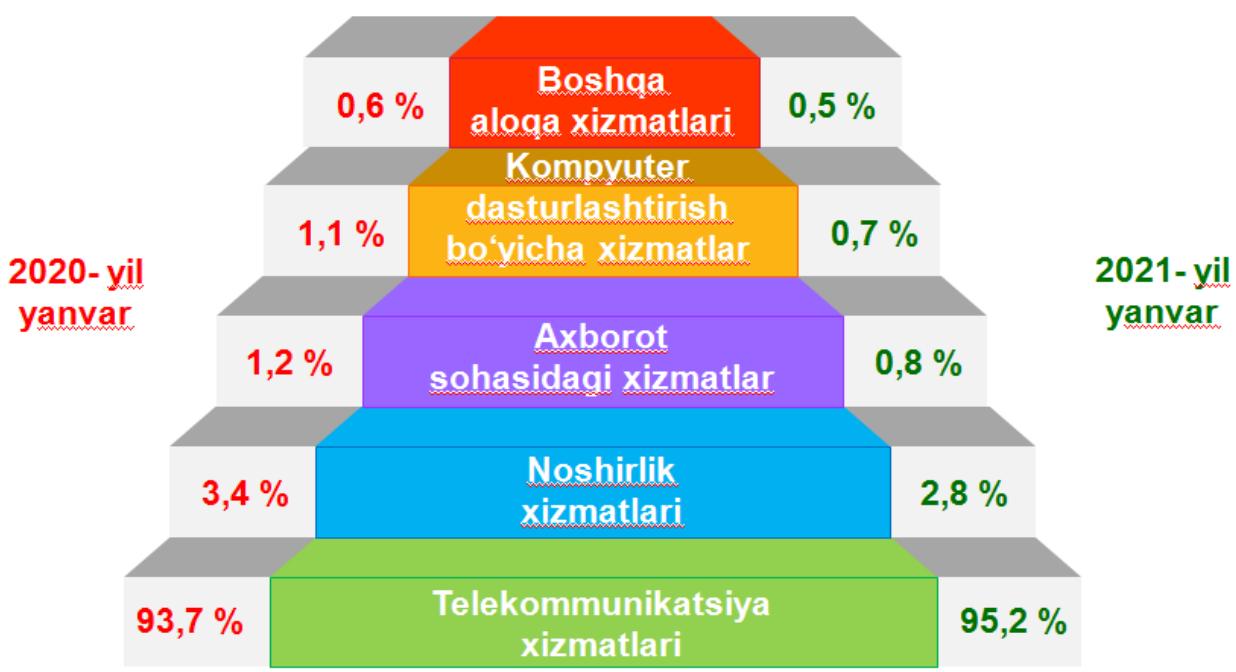

2021- yilning yanvar oyida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 35,0 mlrd. so'm darajasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdag'i xizmatlarning o'sish sur'ati 111,4 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiyligi hajmdagi ulushi 6,3 % ni tashkil etdi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da
(2021- yilning yanvar oyida)**

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 95,2 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiyligi hajmidagi ulushida kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,7 %, boshqa aloqa xizmatlari - 0,5 %, noshirlik xizmatlari - 2,8 %, shuningdek, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,8 % dan tashkil etdi.

Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

**Ta'lim sohasidagi xizmatlar
(2021-yilning yanvar oyida)**

2021- yilning yanvar oyida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 20,8 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi 3,7 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 107,7 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar
(2021- yilning yanvar oyida)**

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 105,0 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 16,8 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiyligi hajmidagi ulushi 3,0 % ni tashkil etdi.

**Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi -
1,0 mlrd. so'm**

**Yashash va
ovqatlanish bo'yicha
xizmatlar hajmi -
16,8
mlrd. so'm**

**Oziq-ovqat va
ichimliklar bilan
ta'minlash bo'yicha
xizmatlar hajmi-
15,8 mlrd. so'm**

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlataligan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi
(2021- yilning yanvar oyida)**

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiylajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 94,3 % bilan ustunlik qiladi.

2021- yilning yanvar oyida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 5,7 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, poliklinikalar, klinikalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

**Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar
(2021- yilning yanvar oyida)**

2021- yilning yanvar oyida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 7,7 mlrd. so'mni tashkil etdi. Xizmatlar hajmidagi ulushi 1,4 % ni tashkil qildi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 101,1 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Qoraqalpog'iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma'lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar, iste'molchilarning daromad darajasi, didi va xohish-istiklariga qarab differensiyalanadi.

Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari (2021- yilning yanvar oyida)

Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da	Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so'm
Qoraqalpog'iston respublikasi	558,6	104,4
Nukus sh.	239,4	110,3
<i>tumanlar:</i>		
Amudaryo	32,1	107,3
Beruniy	36,6	106,8
Bo'zatov	2,6	116,4
Qorao'zak	9,5	103,9
Kegeyli	9,3	105,5
Qo'ng'irot	62,0	82,3
Qonliko'l	8,2	102,8
Mo'ynoq	6,6	105,2
Nukus t.	8,1	106,8
Taxiatosh	11,9	100,1
Taxtako'pir	7,0	105,0
To'rtko'l	45,5	107,7
Xo'jayli	27,0	105,0
Chimboy	17,0	104,5
Shumanay	7,9	105,9
Ellikqal'a	27,9	107,2

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Shu bilan birga, nisbatan yuqori ko'rsatkichlar Nukus shahri (239,4 mlrd. so'm), Qo'ng'irot tumani (62,0 mlrd. so'm), To'rtko'l tumani (45,5 mlrd. so'm) qayd etildi.

Ma'lumki, zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari, milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda, respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslardan oqilona foydalanishiga bog'liqdir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari

2021-yilning yanvar oyida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 292,3 ming so'mga yetdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 102,9 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi – 292,3 ming so'm

O'sish sur'ati, 2020-yil yanvar oyi holatiga ko'ra, % da - 102,9 %

Hajming o'sishi, 2020-yil yanvar oyiga nisbatan, - 29,5 ming so'mga

Qoraqalpog'iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma'lumotlar

Respublikada xizmatlar sohasining rivojlanishi aholining o'sib borayotgan to'lov qobiliyati va imtiyozlariiga, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda, ayniqsa zamонави y xizmat turlariga bo'lgan iste'molchilar talabini qondira oladigan kichik biznesning rivojlanishiga bog'liqdir.

Boshqacha qilib aytganda, bir tomondan xizmatlarni ishlab chiqarish hajmiga uy xo'jaliklari daromadlari va imtiyozlar, xizmatlarga tariflar, boshqa tomondan investitsiyalar, soliq, pul-kredit va davlat siyosati, ilmiy-texnik siyosat, shuningdek, kichik biznesning rivojlanishi kabi omillar ta'sir qiladi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

Tel.: 61-224-92-15